

Araştırma ve Uygulama Merkezlerinin Kuruluş ve Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelik Taslağı

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

Madde 1 – Bu yönetmeliğin amacı; Fikir ve Sanat Atölyesi Derneği (“Dernek”) bünyesinde faaliyet gösteren araştırma ve uygulama merkezlerinin kuruluş ve faaliyetlerine ilişkin esasların belirlenmesidir.

Dayanak

Madde 2 – Bu yönetmelik dernek tüzüğü'nün otuzuncu(30) maddesi hükümlerine dayanır.

Tanımlar

Madde 3 – Bu yönetmelikte geçen

- a. Merkez: Dernek bünye ve himayesinde, ilgili alanlarda faaliyet göstermek üzere kurulan, doğrudan ya da dolaylı hizmet ve hak erişimi amacı taşıyan araştırma ve uygulama merkezleri;
- b. Yönetim kurulu: Dernek yönetim kurulu; anlamına gelir.

İKİNCİ BÖLÜM

Kuruluş ve Faaliyet

Merkezlerin kuruluşu

Madde 4 – (1) Merkezler, bu yönetmeliğin beşinci(5) maddesinde sıralanan alanların birinde faaliyet göstermek üzere yönetim kurulunca yürürlüğe konulan kuruluş yönetmelikleri uyarınca faaliyete başlar.

(2) Kuruluşa ilişkin öneri, çoğunluğu en az iki yıldır dernek üyesi olan en az üç üyenin önerisiyle hazırlanarak yönetim kuruluna sunulur.

(3) Kurulması önerilen merkeze ilişkin aşağıdaki hususların tümünü içeren bir kuruluş öneri formu vasıtasıyla yönetim kuruluna başvuruda bulunulur:

- a. Kurulması önerilen merkezin
  - i. Adı
  - ii. Ayrıntılı gerekçesi
  - iii. Varsa yurt içi ve yurt dışı örnekleri
  - iv. Yeri
  - v. Yurt içindeki üniversite ve diğer akademik kuruluşlarla asgari iki yıl içinde gerçekleştirmesi varsayılan işbirlikleri
  - vi. Derneğin amaç ve hedefleriyle ilişkili amaçları ve bunlara erişim yolları ile öngörülen çıktıları
  - vii. Faaliyetlerinin özelde derneği, genelde ise topluma yapabileceği katkı
  - viii. İhtiyaç duyabileceği fiziki ve teknik altyapı olanaklarının nasıl karşılanacağı ile ilgili öngörülen planlama
  - ix. İhtiyaç duyacağı insan kaynağının nasıl karşılanacağı ile ilgili öngörülen asgari iki yıllık planlama
  - x. Koordinasyonunda görev alacak dernek üyelerinin isimleri
  - xi. Varsa kilit görevlerini üstlenmesi planlanan diğer kişilerin ayrıntılı özgeçmişleri, sivil toplum deneyimleri ve merkezin faaliyet alanına katkı beklentileri.

- b. Kurulacak merkezde uluslararası ve ulusal düzeydeki destek fonlarından kullanılmak üzere finansal kaynak sağlamaya dönük çalışmaların olup olmadığı; fon sağlanmış olması durumunda ise yapılan çalışmalara ilişkin ayrıntılı bilgi.
  - c. Kurulması önerilen merkezin iş ve işleyişi ile dernek faaliyetlerine uyumuna ilişkin hususları içeren kuruluş yönetmeliği teklifi.
- (4) Merkezlerin kuruluş yönetmeliklerinde asgari olarak aşağıdaki hususlar düzenlenir:
- a. Yönetmeliğin amaç ve kapsamı
  - b. Merkezin adı
  - c. Merkezin faaliyet alanı
  - d. Merkezin yürütme kurulunun oluşumu
  - e. Merkez koordinatöründe aranacak şartlar
  - f. Merkez gönüllülerinde aranacak şartlar
  - g. Merkezin gelir kaynakları, giderleri ve risk planı
  - h. Merkezin dernekle koordinasyonunda izlenecek hususlar.
- (5) Kuruluş önerisi, yönetim kurulu tarafından altmış(60) gün içerisinde görüşülerek karara bağlanır. Kuruluşun mümkün olmadığı hallerde gerekçesi öneri sahiplerine bildirilerek eksikliğin giderilmesi mümkünse makul süre tanınır. Tanınan sürenin sonunda yönetim kurulu tarafından yapılan değerlendirme sonucuna göre öneri kesin karara bağlanır. Kuruluş önerisinin reddedilmesi halinde öneri sahipleri, yönetim kurulunun karar tarihinden itibaren bir(1) yıl süreyle aynı alana ilişkin yeni bir kuruluş önerisinde bulunamaz.

Merkezlerin faaliyetleri

Madde 5 – (1) Merkezler, aşağıdaki alanların bir veya birkaçında faaliyet gösterir:

- a. Ayrımcılıkla mücadele
- b. Barınma hakkı
- c. Bireysel sağlık ve halk sağlığı
- d. Cinsel yönelimde eşitlik
- e. Cinsiyet eşitliği
- f. Çocuk hakları
- g. Dijitalleşme
- h. Doğa ve çevre çalışmaları
- i. Düşünce, inanç ve vicdan özgürlüğü
- j. Eğitim hakkı
- k. Farkındalık ve destekleme çalışmaları
- l. Gelişme hakkı
- m. Geriatri çalışmaları
- n. Hayvan hakları
- o. İfade özgürlüğü
- p. İltica ve sığınma hakları
- q. İnsan hakları
- r. Kadının korunması
- s. Kültürel çalışmalar
- t. Örgütlenme hakkı
- u. Özel gereksinimli bireylere ilişkin çalışmalar
- v. Seyahat özgürlüğü
- w. Şeffaflık ve hesap verilebilirlik
- x. Tarımsal kalkınma
- y. Yaşam hakkı.

(2) Birden fazla alanda faaliyet gösteren merkezler için birincil alan belirlenir.

(3) Merkezler, faaliyetlerini gönüllüleri ve yönetim kurulu kararıyla göreve başlatılan ücretliler eliyle yürütür.

(4) Merkezler üye kaydetmez; ancak dernek üyesi olmayan ve merkez faaliyetlerinde gönüllü olarak çalışan gerçek kişiler, yönetim kurulu tarafından belirlenecek bilgilerin eksiksiz olarak derneğe bildirilmesi kaydıyla merkez tarafından “Merkez Gönüllüsü” olarak kaydedilir.

(5) Merkez koordinatörü, merkezin faaliyetlerine ilişkin Ek-1’de örneği yer alan yıllık merkez beyannamelerini takip eden yılın ocak ayı sonuna dek dernek genel merkezine elektronik ortamda iletir.

Merkezlerin idaresi

Madde 6 – (1) Merkezler, kuruluş yönetmeliklerinde belirlenen esas ve usullere uygun olarak göreve başlayan asgari üç(3) kişilik yürütme kurulları tarafından sevk ve idare edilir.

(2) Merkezlerin faaliyetleri, yürütme kurullarının iradesi ve merkezlerle dernek yönetimi arasındaki ilişki, dernek üyesi olan birer merkez koordinatörü tarafından koordine edilir. Merkez koordinatörleri, ilgili merkezin yürütme kurulunun doğal üyesidir.

(3) Merkez yürütme kurulu üyeliğinde dernek üyeliği aranmaz; ancak yürütme kurulu üyelerinin çoğunluğu dernek üyelerinden oluşur.

(4) Merkez yürütme kurulları, merkezin faaliyetleri, yükümlülükleri, idari ve adli hususlar ile şeffaflık ve sürdürülebilirlik hususlarında derneğe karşı birinci derecede sorumludur.

Merkezlerin görünürlüğü

Madde 7 – (1) Merkezler, faaliyetlerinde dernek unvanı veya derneğin kısa adıyla birlikte merkezin faaliyet alanını açıkça ifade eden ve varsa özel ifade içeren merkez adlarını kullanır.

(2) Merkez logolarında, dernek logosunda yer alan renkli ikon ve merkezin adı yer alır. Merkezler, dernek logosunda yer alan renkli ikonu içermek kaydıyla özel ikon içeren logo tasarımı kullanabilir. Merkez logolarının tasarım ve kullanımına ilişkin hususlar, kuruluş yönetmeliğinde düzenlenir.

(3) Merkezlerin her nevi görsel ve basılı malzemesi ile varsa mikro internet sitelerinde merkez adının devamında “Fikir ve Sanat Atölyesi Derneğinin himayesindedir.” ifadesinin bulunduğu bir bilgilendirme notu veya derkenarına yer verilir.

Merkezlerin otonomisi

Madde 8 – (1) Merkezler, faaliyet alanları sınırında kalmak, kuruluş yönetmeliği hükümlerini gözetmek ve derneğin tüzüğü ve iç mevzuatı hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla otonom hareket eder. Şu kadar ki dernek açısından bağlayıcılık veya sorumluluk arz eden hususlarda yönetim kurulunun onayı aranır.

(2) Merkezler, faaliyetlerinin yürütülmesi, sürdürülebilirliği ve geliştirilmesine ilişkin özel amaçlı tebliğler yayımlayabilir.

Merkezlerin finansal yapısı

Madde 9 – (1) Merkezler, mali ve finansal açıdan derneğin ayrılmazdır.

(2) Merkezlerin faaliyetleri ve idari hususlarına ilişkin dernek tarafından banka hesapları özgülenir. Özgülenmiş banka hesapları münhasıran ilgili merkezin amaç ve faaliyetleri ile program ve projeleri için kullanılır. Bu hesapların yönetim yetkisi dernek yönetim kurulunda olup hesaplardaki işlem ve hareketlerin izlenmesi ve raporlanması amacıyla yönetim kurulu tarafından merkez koordinatörlerine sınırlı yetki tanımlanabilir.

(3) Merkezlerin giderleri, merkez tarafından derneğe kaydedilen hibe gelirleri ile bağışlardan karşılanır.

(4) Merkez gönüllüleri, herhangi bir karşılık beklememek ve ifaya cebredilmemek kaydıyla merkez giderlerine katkıda bulunmak amacıyla bağışta bulunabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Yürürlük ve Uyum**

Yürürlük

Madde 10 – İşbu yönetmelik, yönetim kurulunun karar tarihi itibarıyla yürürlüğe girer ve kütükte yayımlanır. Yönetmelikte yapılacak değişiklikler de aynı usule tabidir.

Yönetmelikte öngörülmemiş durumlar

Madde 11 – Bu yönetmelikte öngörülmemiş bir durumla karşılaşılması halinde ulusal ve iç mevzuat hükümleri uyarınca hareket edilir.

Uyum

Madde 12 – (1) Yayım tarihi itibarıyla faal bulunan merkezler, 31 Aralık 2022 tarihine kadar yönetmelik hükümlerine uyum sağlar.

(2) Yıllık merkez beyannamelerine ilişkin örnek (Ek-1) 31 Ekim 2022 tarihine kadar yönetim kurulunca yayımlanır.